

האם אני סובלני?

נכיר את ערך הסובלנות, נבקר מקרים של חוסר הסובלנות בחברה ונשאל כיצד ניתן להיות סובלניים יותר בישראל

חלק א'

מטרה: נבין את המושג סובלנות (לעומת סבלנות) ושזו מתקיימת בכל מקום ובכל מצב, לא רק בפעולות.

סבלנות או סובלנות?

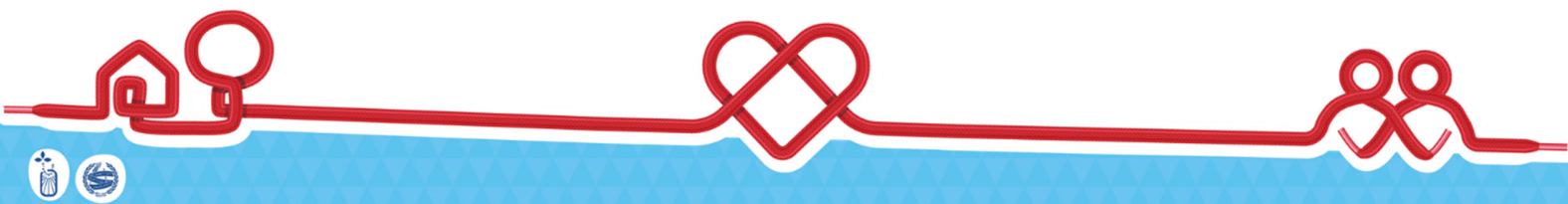
תולים בקיר בחדר את המילה סבלנות, ובקיר הנגדי תולים את המילה סובלנות. כל החניכים עומדים במרכז החדר. מקריאים לחניכים מספר היגדים, כך שלאחר כל היגד הם הולכים לקיר עם הערך/המושג שהם חושבים שרלוונטי לאותו היגד (סבלנות/סובלנות).

- אני עומד בתור בסופר
 - אין תחבורה ציבורית פועלת בשבת
 - אני מחכה לקפה שלי במסעדה
 - ערבים לא עובדים בצום חודש הרמצ'אן, בשעות הערב
 - קיללו אותי ובחרתי שלא להגיב
 - כשאני הולך למאה שערים אני מתלבש צנוע
 - חבישת כיפה בתוך הכותל המערבי
 - אני ממהר ללכת לחבר אבל אני חייב לשמור על אחותי הקטנה
 - קביעת תור לרופא מומחה לוקחת חודשיים
 - לכל אזרחי המדינה מותר להצביע בבחירות לממשלה
- לאחר כל ההיגדים מקריאים לחניכים את ההגדרה של סבלנות ואת ההגדרה של סובלנות ומדברים טיפה.
- הגדרה – **סבלנות**: סבלנות היא היכולת לסבול המתנה, עיכוב או התגרות בלי לכעוס או לדאוג, וכן היכולת להתמיד בשקט בהתמודדות מול קשיים.

הגדרה – **סובלנות**: סובלנות היא התנהגות של אדם בכבוד, בהבנה ובהיעדר אפליה כלפי השונים ממנו מבחינה חברתית, תרבותית, גם אם אינו מסכים עם דעותיהם, התנהגותם אמונתם.

דיון:

- מה הבנתם משתי ההגדרות הללו?
- בעוד שסבלנות מדברת על איך אני עומד במצבים שונים, ביחס למי סובלנות מקיימת?
- האם סובלנות קוראת רק פה? בזמן פעולה?
- לפי מה ששמענו מההיגדים השונים. מה אנחנו למדים מכך על סובלנות? איפה היא עוד מתקיימת?



חלק ב'

מטרה: נבין שללא סובלנות לא נוכל להתקיים במדינת ישראל.

סובלנות בחברה הישראלית- מחלקים/מקריאים לחניכים את הקטע הבא:

"החברה הישראלית כחברת מהגרים, היא חברה המאגדת בתוכה לאומים, עדות, דתות ותרבויות שונות. תהליך ההתחברות של הקבוצות המגוונות האלה הוא תהליך מורכב ורצוף מתחים ועימותים. לכל אחת מקבוצות הזהות – יהודים וערבים, דתיים וחילוניים, מזרחיים ואשכנזים – רצונות, יעדים ורגישויות משלה. פעמים רבות סדר העדיפויות שלהן מתנגש ונוצרים שסעים המפלגים את החברה ומערערים את יציבותה."

דיון:

- מה הבנתם מהקטע?
- מדוע עיקרון הסובלנות כה הכרחי על ממת לחיות במדינת ישראל? (למדריך – יש הסבר קטן על חשיבות הסובלנות בחברה דמוקרטית).
- האם ישנם עקרונות נוספים שאנו צריכים לשמור עליהם במטרה לחיות במדינה חיים של שיוויון, שלום וערבות הדדית?

למדריך:

סובלנות

- צורת התנהגות המכבדת כל אדם, סובלת את דעותיו גם כאשר הן מעוררות כעס ואי הסכמה. הסובלנות מבוססת על הכרה בכבוד האדם. הסובלנות היא עקרון חשוב בדמוקרטיה כי היא:
 - *מבטיחה את מימוש זכויות הפרט כמו חירות, חופש ביטוי והתארגנות, ושמירה על זכויות המיעוטים.
 - *מאפשרת תחרות חופשית בין רעיונות שונים.
 - *מאפשרת קיום ביקורת על השלטון.

חלק ג'

מטרה: החניך יגדיר את הקשיים שלו – באיזה שלב הוא יוצא מאזור הנוחות שלו ועליו להתנהג בסובלנות.

סליחה על השאלה – איפה שקשה לי – אומרים לחניכים שבחלק הקרוב אנחנו נתחלק לכמה קבוצות וכל קבוצה תראה סרטון על חלק באוכלוסייה ש"קשה לו איתה" – שיש לו דברים שהוא לא מבין כלפיה, שאלות שמציקות לו וכו..

למדיר.כה – המטרה של החלק הזה היא לתת לחניכים את היכולת להתמודד עם הפחדים שלהם וחוסר הסובלנות שלהם כלפי חלקים באוכלוסייה בצורה "אישית" ומבוקרת. חשוב מאוד שכולם ישתתפו גם אם זה מלחיץ או לא מעניין אותם. בסוף, זה מעניין את כולם לשמוע אנשים אחרים מספרים על החיים שלהם ועל האתגרים שאיתם מתמודדים. פתחו 3-4 סרטוני סליחה על השאלה שמעניינים אתכם המדריכים! וחלקו את החניכים לפי ההנחיה שכתובה למעלה. צפו בסרטונים יחד איתם כדי לעזור להם להבין.



דיון:

- איזה דברים ראיתם שהפתיעו אתכם?
- מה הקשר לדעתכם בין זה לבין סובלנות?
- מה החשיבות של לנסות להבין את מי ששונה מאיתנו כדי להיות סובלני אליו?
- איך אנחנו צריכים כחברה להתנהג? מה יכול להפוך את החברה שלנו לטובה יותר בהקשר של הסובלנות?
- מה האחריות שלנו? שלכם על זה?

שורה תחתונה:

אנו חיים במדינת ישראל, כחלק מתושביה ומאזרחיה וכולנו רוצים ליהנות מאותם זכויות שדבר זה מקנה לנו. אנחנו מחויבים לזכור שסובלנות היא אינה המלצה. סובלנות היא גם אינה מטרה. סובלנות היא הדרך והכלי שיש בידנו לנקוט, באומץ, על-מנת להגשים חיים מלאים וערכיים לנו ולכל מי שסובב אותו. כולנו דומים בהיותנו שייכים לאותה בריאה. אין בידי קבוצה אחת את העליונות או הזכות לכוח לעומת קבוצה אחרת. ככל שהבנה זו תהיה עמוקה וטבועה יותר בתוכנו, נהיה כולנו ניצנים של עוצמה פועמת ומשמעותית של שינוי והובלה חיוביים.

